ĢENERĀLADVOKĀTA L. A. HĒLHUDA [*L. A. GEELHOED*] SECINĀJUMI, sniegti 2006. gada 12. janvārī [1]

I — Ievads

1. Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia* [Apūljas Regionalā administratīvā tiesa] (Itālija) jautā Tiesai par tādu valsts tiesiskā regulējuma saderību ar Kopienu tiesībām, kas ļauj uzņēmumam, kas pieder publiskai iestādei un kuru tā kontrolē, tieši piešķirt vietējā sabiedriskā transporta pakalpojumu līgumu. Runa ir par jaunu prāvu, kurā Tiesu aicina izskaidrot tās sprieduma lietā *Teckal* [2] piemērojamību.

2. Šā sprieduma 49. punktā Tiesa noteica, ka, lai būtu noslēgts publisks piegādes līgums Padomes Direktīvas 93/36/EEK [3] izpratnē, ir tostarp nepieciešama vienošanās starp divām dažādām personām.

3. Šajā sakarā minētā sprieduma 50. punktā Tiesa precizēja:

"[..] principā pietiek ar to, ka tiek noslēgts līgums starp pašvaldību, no vienas puses, un no tās juridiski atšķirīgu personu, no otras puses. Citādi tas ir tikai tādā gadījumā, ja vienlaicīgi šī pašvaldība attiecīgo personu kontrolē tāpat kā savus dienestus un šī persona īsteno savu darbību lielāko daļu kopā ar iestādi vai iestādēm, kurai pieder tās kapitāls."

II — Atbilstošās tiesību normas

4. Itālijas tiesību aktos dekrēta-likuma Nr. 269/03 14. pants grozīja likumdošanas dekrēta Nr. 267/00 113. pantu. No tā

1 — Oriģinālvaloda — franču.

2 — 1999. gada 18. novembra spriedums lietā C-107/98 (*Recueil*, I-8121. lpp.).

3 — 1993. gada 14. jūnija Direktīva, ar ko koordinē piegāžu valsts līgumu piešķiršanas procedūras (OV L 199, 1. lpp.).

izrietošā 113. panta 5. punkta jaunā redakcija paredz:

"Pakalpojumu sniegšana notiek atbilstoši nozaru tiesiskajam regulējumam un ievērojot Eiropas Savienības tiesisko regulējumu, pakalpojumu līgumus piešķirot:

a) kapitālsabiedrībām, kas izvēlētas ar publiska konkursa procedūras palīdzību;

b) jaukta (publiska un privāta) kapitāla sabiedrībām, kuru privātie akcionāri tiek izvēlēti ar publiska konkursa procedūras palīdzību, kas garantē valsts un Kopienu tiesiskā regulējuma ievērošanu konkurences jomā atbilstoši vadlīnijām, ko kompetentās iestādes ietvērušas īpašos tiesību aktos vai apkārtrakstos;

c) pilnībā publiska kapitāla sabiedrībām, ar nosacījumu, ka pašvaldība vai iestādes, kam pieder akciju kapitāls, veic kontroli pār sabiedrību, kas ir tāda pati kā kontrole pār pašas dienestiem, un ka šī sabiedrība savas darbības lielāko daļu veic kopā ar iestādi vai iestādēm, kas to kontrolē."

III — Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

5. Ar 2003. gada 17. jūlija lēmumu Bari komūnas pārvalde uzsāka publiska konkursa procedūru, lai noslēgtu līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu Bari komūnas teritorijā. Tad ar 2003. gada 18. decembra lēmumu tā nolēma neturpināt uzsākto konkursa procedūru un piešķīra līgumu par minētajiem pakalpojumiem tieši sabiedrībai *AMTAB Servizio SpA*.

6. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka jaunais Bari komūnas lēmums tika pieņemts pēc dekrēta-likuma Nr. 269/03 14. panta, kas grozīja likumdošanas dekrēta Nr. 267/00 113. panta 5. punktu, stāšanās spēkā.

7. It īpaši 113. panta 5. punkta c) apakšpunkta jaunie noteikumi, kas nosaka

valsts pakalpojumu "iekšējo" pārvaldi saskaņā ar definīciju, ko Tiesa ir sniegusi iepriekš minētā sprieduma lietā *Teckal* 50. punktā un no kuras izriet, ka valsts pakalpojumu "iekšējai" pārvaldei nav piemērojamas Kopienu tiesības konkursu jomā, esot likuši Bari komūnas pārvaldei neturpināt konkursa procedūru.

8. Atbilstoši lēmumam uzdot prejudiciālu jautājumu sabiedrība koncesionāre *AMTAB ServizioSpA* ir sabiedrība, kuras akciju kapitāls pilnībā pieder Bari komūnai un kuras vienīgā darbība ir sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšana šīs komūnas teritorijā. Bari komūna pilnībā kontrolē minēto sabiedrību saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas līgumu, kas tās saista.

9. Prasītāja pamata prāvā *Associazione Nazionale Autotrasporto Viaggiatori* [Valsts sabiedriskā transporta asociācija] cēla prasību iesniedzējtiesā, lūdzot atcelt Bari komūnas 2003. gada 18. decembra lēmumu, ar kuru minētais pakalpojumu līgums tika piešķirts *AMTAB Servizio SpA*, jo šis lēmums pārkāpjot Kopienu tiesības un it īpaši EKL 3., 16., 43., 49., 50., 51., 70., 71., 72., 81., 82., 86. un 87. pantu.

10. Ņemot vērā šos argumentus, *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia* apturēja tiesvedību un uzdeva Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

"Vai likumdošanas dekrēta Nr. 267/00 113. panta 5. punkts, kas grozīts ar dekrētalikuma Nr. 269/03 14. pantu, ir saderīgs ar Kopienu tiesībām un it īpaši ar pārskatāmības un brīvas konkurences nodrošināšanas pienākumu, ko paredz EKL 46., 49. un 86. pants, ciktāl tajā pašvaldībai nav noteikta izvēles brīvības robeža, izvēloties starp dažādām metodēm publisko pakalpojumu līgumu piešķiršanai un it īpaši starp līguma piešķiršanu ar publiska konkursa procedūras palīdzību un tiešu līguma piešķiršanu konkrētai sabiedrībai, ko šī iestāde pilnībā kontrolē?"

IV — Vērtējums

11. Vai EKL 43., 49. un 86. pants aizliedz tādu tiesisko regulējumu, kāds ir minēts prejudiciālajā jautājumā un kas vietējām pašvaldībām dod izvēles iespējas nodot tādu pakalpojumu pārvaldi kā sabiedriskā transporta pakalpojumi, sabiedrībai, kas pakļauta attiecīgajai vietējai pašvaldībai, vai uzsākt publisko konkursa procedūru, lai šo pakalpojumu sniegšanai piešķirtu koncesiju privātam uzņēmumam?

12. Šāds būtībā ir iesniedzējtiesas uzdotais jautājums, uz kuru ir samērā viegli atbildēt, ņemot vērā Tiesas neseno un pavisam neseno judikatūru [4].

13. No pamata prāvas lietas materiāliem, kas iesniegti Tiesas kancelejā, izriet, ka minētie pakalpojumi vismaz daļēji tiek apmaksāti, lietotājiem pērkot transporta biļetes, tādējādi runa ir par pakalpojumu koncesiju, uz ko attiecas nevis Kopienu direktīvas par publiskajiem iepirkumiem, bet tieši primāro tiesību noteikumi un it īpaši pamatbrīvību noteikumi, kas paredzēti EK līgumā [5]. Iesniedzējtiesa, šķiet, ir nonākusi pie tāda paša secinājuma, jo tās prejudiciālais jautājums atsaucas tikai uz EKL 43. [6], 49. un 86. pantu un nevis uz Direktīvu 92/50/EEK [7].

14. Nozīmīgākie atbildes elementi ir atrodami iepriekš minētā sprieduma lietā *Teckal* 50. punktā, kā arī iepriekš minētā sprieduma lietā *Stadt Halle* un *RPL Lochau* 49. punktā. No tiem izriet, ka paziņošana par konkursu nav obligāta, pat ja līgumslēdzējs ir no līgumslēdzējas iestādes juridiski neatkarīga vienība un ja šī pašvaldība, kas ir līgumslēdzēja iestāde, kontrolē neatkarīgo vienību līdzīgā veidā, kā tā kontrolē savus dienestus, un ja šī vienība īsteno savu darbību lielāko daļu ar pašvaldību vai iestādēm, kurām pieder tās kapitāls [8].

15. Tomēr, salīdzinot likumdošanas dekrēta Nr. 267/00 113. panta 5. punkta c) apakšpunkta jaunās redakcijas tekstu ["pilnībā publiska kapitāla sabiedrībām, ar nosacījumu, ka pašvaldības vai iestādes, kam pieder akciju kapitāls, veic kontroli pār sabiedrību, kas ir tāda pati kā kontrole pār pašas dienestiem, un ka šī sabiedrība savas darbības lielāko daļu veic kopā ar iestādi vai iestādēm, kas to kontrolē"] ar iepriekšējā punktā minētās Tiesas judikatūras citātiem, ir jākonstatē, ka Itālijas likumdevējs acīmredzami ir ievērojis šo judikatūru.

16. To ir apstiprinājusi Eiropas Kopienu Komisija, kas savos rakstveida apsvērumos norāda, ka minētā 113. panta 5. punkta c) apakšpunkta patreizējā redakcija ir radu-

4 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Teckal*; 2005. gada 11. jūnija spriedums lietā C-26/03 *Stadt Halle* un *RPL Lochau* (Krājums, I-1. lpp.); 2005. gada 21. jūlija spriedums lietā C-231/03 *Coname* (Krājums, I-7287. lpp.); 2005. gada 13. oktobra spriedums lietā C-458/03 *Parking Brixen* (Krājums, I-8612. lpp.), un 2005. gada 10. novembra spriedums lietā C-29/04 Komisija/Austrija (Krājums, I-9705. lpp.).

5 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Coname*, 16. punkts.

6 — Konkrētajā prejudiciālajā jautājumā tiesa min EKL 46. pantu, nevis EKL 43. pantu. Pilnībā izlasot lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, var secināt, ka tā ir acīmredzama kļūda.

7 — Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīva par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu piešķiršanai (OV L 209, 1. lpp.).

8 — Skat. arī iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Austrija, 34. punkts.

sies pārkāpumu procedūras, ko Komisija bija uzsākusi pret Itālijas Republiku, rezultātā.

17. Ņemot vērā valsts tiesiskā regulējuma saderību ar Tiesas judikatūru, ikviens vietējās pašvaldības lēmums, kas savukārt atbilst šim tiesiskajam regulējumam, ir jāuzskata par atbilstošu Kopienu tiesībām.

18. Šajā sakarā tomēr ir jānorāda, ka "iekšējo" situāciju pieņemamības kritēriji ir jāpiemēro šauri. No iepriekš minētajiem spriedumiem lietās *Parking Brixen* un Komisija/Austrija izriet, pirmkārt, ka līgumslēdzējas iestādes veikto kontroli nedrīkst mazināt privāta uzņēmuma dalība — pat mazākuma dalība — tās sabiedrības kapitālā, kurai tika uzticēta attiecīgā pakalpojuma veikšana, un, otrkārt, minētajai sabiedrībai tās darbību lielākā daļa ir jāveic kopā ar iestādi vai iestādēm, kurām pieder tās kapitāls.

19. Pamata prāvas rašanās fakti, šķiet, atbilst šiem abiem kritērijiem, un es varētu noslēgt šo analīzi ar šo secinājumu, ja no sprieduma lietā Komisija/Austrija [9] neizrietētu trešais kritērijs, proti, prasība, lai abi minētie kritēriji būtu jāizpilda nepārtraukti.

20. Gadījumā, ja pēc tam, kad divi pirmie kritēriji ir izpildīti laikā, kad piešķirts attiecīgais pakalpojumu līgums, kompetentā iestāde cedē attiecīgās sabiedrības kapitāla daļas — pat ja tās ir mazākuma daļas — privātam uzņēmumam, no tā izriet, ka ar mākslīga veidojuma starpniecību, kas ietver vairākas atsevišķas fāzes, proti, sabiedrības dibināšanu, sabiedriskā transporta pakalpojumu līguma piešķiršanu šai sabiedrībai un vienas no tās daļām cedēšanu privātam uzņēmumam, valsts līguma koncesija tiktu piešķirta uzņēmumam ar jauktu kapitālu, iepriekš neizsludinot konkursu.

21. Tāda pati argumentācija ir attiecināma uz situāciju, kurā sākotnējam koncesionāram pašvaldības, kas nav tās, kurām pieder kapitāla daļas šajā sabiedrībā, iepriekš neizsludinot konkursu, piešķirtu citu publisko pakalpojumu līgumu.

22. Abos iepriekš aprakstītajos gadījumos nav ievēroti vienlīdzīgas attieksmes, nediskriminācijas un pārskatāmības principi, kurus Tiesa atgādināja iepriekš minētajos spriedumos lietās *Coname* un *Parking Brixen*.

9 — Skat. 38.–42. punktu.

V — Secinājums

23. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es iesaku Tiesai atbildēt uz *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia* uzdoto prejudiciālo jautājumu šādi:

EKL 43., 49. un 86. pants ir jāinterpretē tā, ka tie neaizliedz tādu noteikumu piemērošanu kā Itālijas likumdošanas dekrēta Nr. 267/00 113. panta 5. punkts tā tagadējā redakcijā, ar noteikumu, ka divi kritēriji, kurus tas paredz, proti, tas, ka sabiedrība koncesionāre tiek kontrolēta tādā pašā veidā kā pašvaldība kontrolē savus dienestus un ka šī sabiedrība veic savu darbību lielāko daļu kopā ar iestādi vai iestādēm, kurām pieder tās kapitāls, tiek ilgstoši izpildīti pēc tam, kad šai sabiedrībai ir piešķirts publisko pakalpojumu līgums.